

พารินทร์ สุริยะ : สถานภาพการทำงานและการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพของแรงงานเด็กไทยในจังหวัดเชียงราย ปี 2544. (WORK SITUATION AND ACCESSIBILITY TO HEALTH SERVICES OF THAI CHILD LABOUR IN CHIANG RAI, 2001) อ. ที่ปรึกษา : รศ.นพ. ยงคajan วิพุธศิริ. อ. ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.สมรัตน์ เลิศมนหมายทิพย์, 188 หน้า. ISBN 974-170-297-3.

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพการทำงานและการเข้าถึงบริการสุขภาพทั้ง 5 ด้านได้แก่ การรับข้อมูลข่าวสาร, การเดินทาง, ระยะเวลา, คุณภาพบริการ และค่าใช้จ่ายของแรงงานเด็กไทยในจังหวัดเชียงราย เก็บข้อมูลระหว่างเดือน พฤษภาคม 2544 ถึง กุมภาพันธ์ 2545 กลุ่มตัวอย่างเป็นแรงงานเด็กไทยที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย จำนวน 500 คน มีผู้ตอบแบบสอบถาม 453 คน เปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้ Unpaired t - test , Mann – Whitney U – test, One – way ANOVA และ Kruskal - Wallis H test.

ผลการศึกษาพบว่า แรงงานเด็กมีอายุเฉลี่ย 16.43 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา 49.00 % รายได้เฉลี่ยของครอบครัว 3,288.55 บาท/เดือน แรงงานเด็กส่วนใหญ่ทำงานในภาคเกษตรกรรม 46.30 % ข้าวโมงการทำงานเฉลี่ย 8 ชั่วโมง 51 นาที/วัน รายได้เฉลี่ยของแรงงานเด็กคือ 1,919.49 บาท/เดือน มีความสูงกับงานที่ทำ 27.10 % ไม่มีสวัสดิการการทำงานใดเลยจากนายจ้างถึง 45.79% ประเด็นการเข้าถึงบริการสุขภาพ ในแต่ละด้านพบว่าค่าเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเดินทาง ระยะเวลา คุณภาพบริการ และค่าใช้จ่าย เป็น 3.66, 3.71, 3.27, 3.55 และ 3.41 ตามลำดับ โดยเฉพาะแรงงานเด็กที่มีความเดือดร้อนเรื่องค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล 45.79% เมื่อพิจารณาการเข้าถึงบริการสุขภาพในรายด้านกับปัจจัยส่วนบุคคล สภาพครัวเรือน สถานภาพการทำงาน และภาวะสุขภาพ พบร้า แรงงานเด็กมีคะแนนเฉลี่ยของระดับการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.05$) ตามชั้วโมงการทำงาน สวัสดิการจากนายจ้าง คะแนนเฉลี่ยของการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านการเดินทางแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.05$) ตามอายุ อาชีพหลักของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ฐานะการเงินประจำของงาน และสวัสดิการจากนายจ้าง คะแนนเฉลี่ยของระดับการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านระยะเวลาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(< 0.001) ตามอาชีพหลักของครอบครัว คะแนนเฉลี่ยของระดับการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านคุณภาพบริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.05$) ตามอาชีพหลักของครอบครัว สวัสดิการจากนายจ้าง คะแนนเฉลี่ยของระดับการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพด้านค่าใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ตามสถานภาพสมรส อาชีพของครอบครัว สวัสดิการจากนายจ้าง ความรู้สึกกับงาน

จากการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าแรงงานเด็กประมาณครึ่งหนึ่ง ไม่มีสวัสดิการจากนายจ้างซึ่งมีผลต่อสถานภาพการทำงานและการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ โดยเฉพาะเกี่ยวกับระยะเวลาที่รอรับบริการ ความคุ้มค่าของบริการที่ได้รับกับค่าใช้จ่าย และขั้นตอนของการรับบริการ

437 52446 30 : MAJOR COMMUNITY MEDICINE

KEY WORD: WORK SITUATION/ACCESSIBILITY/HEALTH SERVICES/THAI CHILD LABOUR/CHIANG RAI

PATCHARIN SURIYA : WORK SITUATION AND ACCESSIBILITY TO HEALTH SERVICES OF THAI CHILD LABOUR IN CHIANG RAI, 2001. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. DR ONG-ARJ VIPUTSIRI, THESIS COADVISOR : ASST. PROF. SOMRAT LEARTMAHARIT, 188 pp. ISBN 974-170-297-3.

The purposes of this study were to explore work situation and accessibility to Health Service of Thai Child Labour in Chiang Rai, particularly in five dimensions : information, travel, length of service time, quality of service and payment. The study was conducted with 453 respondents out of 500 child labours, during November 2001 to February 2002. Unpaired t – test , Mann – Whitney U – test, One – way ANOVA and Kruskal - Wallis H test were used for statistical analyses.

The results of this study showed that subjects were 16.43 years old on average, most of them finished primary school (49.00%), family incomes were 3,288 bahts per month. About 46 % of them working in agricultural section. Working hour was 8 hours 51 minutes on average, incomes were 1,919 bahts per month, happiness in work 27.10 % and 48.60 % no welfare. It was found that the mean score of five dimensions were 3.66, 3.71, 3.27, 3.55 and 3.41, 45.79 % of them stated trouble with payment. The items of accessibility to health service, information dimension was significantly difference by working hour, welfare ($p<0.05$), travel dimension was significantly different by age, occupation of family, number of family, status of family finance, type of work and welfare($p<0.05$). Length of service time and quality of services dimension were significantly different by occupation of family($p<0.001$). Service cost dimension was significantly different by marital status, occupation of family, welfare and feel of work ($p<0.05$).

These findings indicated that low incomes and welfare may affect work situation and accessibility to health services, especially waiting time, cost effectiveness and service quality process. Those child labour quality of life needs more concern from all related agencies.